

Nowe dane o rozmieszczeniu Dermestidae
(Insecta: Coleoptera) w Polsce
Część 1: Dermestinae i Trinodinae

New data on the distribution of Dermestidae
(Insecta: Coleoptera) in Poland
Part 1: Dermestinae and Trinodinae

Bartłomiej PACUK¹, Marcin KADEJ², Henryk SZOŁTYS³, Marek BIDAS⁴,
Szymon KONWERSKI⁵, Karol KOMOSIŃSKI⁶, Tomasz KLEJDYSZ⁷,
Andrzej LASON⁸, Dawid MARCZAK⁹, Robert LASECKI¹⁰,
Łukasz MINKINA¹¹, Andrzej MELKE¹², Czesław GREN¹³

¹ ul. Sułkowskiego 13/16, 85-642 Bydgoszcz; e-mail: bpacuk@abs.umk.pl

² Zakład Biologii, Ewolucji i Ochrony Bezkręgowców, Instytut Biologii Środowiskowej UWr, ul. Przybyszewskiego 63/77, 51-148 Wrocław; e-mail: marcin.kadej@uni.wroc.pl

³ Park 9, 42-690 Brynek; e-mail: henryk.szoltys@wp.pl

⁴ ul. Prosta 290 D/2, 25-385 Kielce; e-mail: zuk55@o2.pl

⁵ Wydział Biologii UAM, Zbiory Przyrodnicze, ul. Umultowska 89, 61-614 Poznań;
e-mail: szymkonw@amu.edu.pl

⁶ Katedra Zoologii, UWM Olsztyn, ul. Oczapowskiego 5, 10-957 Olsztyn;
e-mail: kurcik@uwm.edu.pl

⁷ Zakład Entomologii IOR-PIB, ul. W. Węgorka 20, 60-318 Poznań;
e-mail: t.klejdysz@ior.poznan.pl

⁸ ul. Wiejska 4B/85, 15-352 Białystok; e-mail: haptos@interia.pl

⁹ Wydział Ekologii, Wyższa Szkoła Ekologii i Zarządzania w Warszawie, ul. Olszewska 12,
00-792 Warszawa; Kampinoski Park Narodowy, ul. Tetmajera 38, 05-080 Izabelin;
e-mail: dawid.marczak@gmail.com

¹⁰ ul. Czarnoleska 20a/1, 05-230 Kobyłka; e-mail: petrel@o2.pl

¹¹ oś. Polana Szaflarska 4/39, 34-400 Nowy Targ; e-mail: klekel@interia.eu

¹² ul. św. Stanisława 11/5, 62-800 Kalisz; e-mail: kusak@op.pl

¹³ ul. Gaikowa 10, 41-707 Ruda Śląska; e-mail: czeslaw.gren@vp.p

ABSTRACT: New distributional records of 10 species of Dermestinae and Trinodinae in Poland, based on the author's and contributor's own data, are presented. Altogether the data comprise 188 localities, which cover 19 (out of 25) regions proposed in the Catalogue of Polish Fauna, and 146 UTM 10×10 km squares. Most of the species considered in this paper have been recorded for the first time from at least one region in the country. From the Świętokrzyskie Mts. the newly reported are *Dermestes frischii*, *D. laniarius*, *D. undulatus* and *Trinodes hirtus*. New to the Sandomierz Lowland are *Dermestes bicolor*, *D. frischii* and *D. undulatus*. Newly reported from the Eastern Sudety Mts. are *D. lardarius* and *D. murinus*. The following species respectively are new to the other five regions: *D. ater* to Lower Silesia, *D. bicolor* to Kraków-Wieluń Upland, *D. lardarius* to Nowy Targ Basin and *D. undulatus* to Masurian Lake District and Podlasie. The records of Dermestinae from the Eastern Sudety Mts. and Nowy Targ Basin are the first ones from these regions.

KEY WORDS: Coleoptera, Dermestidae, *Dermestes*, *Trinodes*, new records, distribution, Poland.

Wstęp

Dermestidae to stosunkowo niewielka rodzina chrząszczy, której przedstawiciele spotykani są na całym świecie (HÁVA 2003, 2012). W Katalogu Fauny Polski (BURAKOWSKI i in. 1986, 2000) zawarte są dane o występowaniu w Polsce 51 gatunków z tej rodziny. Kolejne cztery gatunki wykazano z naszego kraju w ostatnich latach (RUTA i in. 2004; BUNALSKI i PRZEWOŹNY 2009). Z tej liczby 40 gatunków można uznać za współcześnie występujące na terenie naszego kraju. Spośród pozostałych gatunków cztery poławiano ostatnio kilkadziesiąt lat temu tylko na jednym stanowisku (gatunki zawleczone) i nie stwierdzono ich ponownie, zaś 11 pozostałych wykazano z Polski na podstawie niepewnych danych lub na skutek błędnych oznaczeń (RUTA i in. 2004).

Zgodnie z najnowszymi podziałami (LAWRENCE i ŚLIPIŃSKI 2005, KISELYOVA i MCHUGH 2006) w rodzinie Dermestidae wyróżnia się sześć podrodzin, z których cztery mają przedstawicieli w faunie Polski. Niniejsza praca poświęcona jest dwóm z nich.

Z Polski wykazywano 20 przedstawicieli podrodziny Dermestinae, należących do rodzaju *Dermestes* LINNAEUS, 1758. Z tej liczby przynależność do fauny krajowej nie budzi wątpliwości w przypadku 12 gatunków. W niniejszej pracy przedstawiono nowe dane dotyczące rozmieszczenia na terenie Polski 9 spośród nich.

Podrodzina Trinodinae jest w Polsce reprezentowana przez jeden gatunek z rodzaju *Trinodes* DEJEAN, 1821, uwzględniony w niniejszym opracowaniu.

Stopień poznania rozmieszczenia Dermestidae w Polsce jest wciąż niezadowolający i nierównomierny, mimo iż od czasu wydania Katalogu Fauny Polski (BURAKOWSKI i in. 1986, 2000) ukazało się kilka prac faunistycznych dotyczących tylko tej rodziny (BUNALSKI 1997, KADEJ 2005, RUTA i in. 2005, 2006, 2011, MIŁKOWSKI i RUTA 2008), a znaczna ilość danych jest rozproszona również w licznych publikacjach poświęconych innym grupom chrząszczy. W części z tych prac wymienionych jest od kilku do kilkunastu gatunków skórnikowatych (KUBISZ i SZWAŁKO 1991, PAWŁOWSKI i in. 1994, KUBISZ i PAWŁOWSKI 1998, MAJEWSKI 2001, RUTA i MELKE 2002, GREŃ 2003 (2001-2002), BYK i BYK 2004, GUTOWSKI i in. 2006, 2010, BYK 2007, MOKRZYCKI 2007, RUTA 2007, JASKUŁA i in. 2010, BYK i in. 2013), w kilku kolejnych jeden – dwa gatunki (np. KUBISZ i PAWŁOWSKI 1995, SZAFRANIEC 1997 (1996); BOROWSKI i in. 2004, 2005, GAWROŃSKI i OLEKSA 2006, MOKRZYCKI i in. 2008, MARCZAK i LASECKI 2011, PRZEWOŻNY 2011, WOJAS 2012, SAWONIEWICZ 2013).

Pomimo tego z niektórych krain nie zostało jeszcze wykazanych wiele gatunków, w tym uznawanych za pospolitych, synantropijnych przedstawicieli rodziny. Dla kilku brak też współczesnych danych, potwierdzających ich występowanie w paru krainach.

Celem planowanego cyklu publikacji, który niniejsza praca rozpoczyna, jest aktualizacja danych faunistycznych dotyczących skórników, przy wykorzystaniu dotychczas niepublikowanych danych, uzyskanych głównie w oparciu o prywatne kolekcje kilkudziesięciu osób z całej Polski.

W pierwszej części wspomnianego cyklu prezentujemy nowe dane o rozmieszczeniu na terenie Polski 10 gatunków skórników, należących do rodzajów *Dermestes* i *Trinodes*. Dane obejmują 188 lokalizacji na terenie 19 z 25 krain wyróżnionych w Katalogu Fauny Polski (BURAKOWSKI i in. 1986), położonych w 146 kwadratach siatki UTM. Większość z wymienionych gatunków podajemy po raz pierwszy z co najmniej jednej z wspomnianych wyżej krain. Również w większości przypadków aktualizujemy stare (co najmniej sprzed 50 lat) dane, dotyczące występowania danego gatunku w jednej lub kilku krainach. Po raz pierwszy podajemy dane dotyczące występowania gatunków z podrodziny Dermestinae z Sudetów Wschodnich i Kotliny Nowotarskiej.

Układ systematyczny Dermestidae w niniejszej pracy przyjęto za HÁVA (2003, 2013).

W pracy zastosowano następujące skróty imion i nazwisk: AI – Aneta ITCZAK, AL – Andrzej LASOŃ, AMA – Adam MALKIEWICZ, AME –

Andrzej MELKE, AMT – Andrzej MATUSIAK, AP – A. PALENICKA, AT – Andrzej TRZECIAK, BP – Bartłomiej PACUK, CZG – Czesław GREŃ, DK – Daniel KUBISZ, DM – Dawid MARCZAK, DPM – Danuta PEPEŁOWSKA-MARCZAK, DTA – Dariusz TARNAWSKI, DTW – Dariusz TWARDY, GH – Grzegorz HEBDA, HSZ – Henryk SZOŁTYS, JG – Janusz GRZYWOCZ, JK – Jarosław KANIA, JM – Jacek MAZEPA, JMG – Jerzy M. GUTOWSKI, JR – Jan ROLEK, JSI – Jan SIEKIERSKI, JSK – Jerzy SKIBIŃSKI, JTD – Jan TATUR-DYTKOWSKI, KK – Karol KOMOSIŃSKI, KR – Krzysztof RUDZIŃSKI, KZ – Krzysztof ZAJĄC, LN – Leszek NEPELSKI, ŁM – Łukasz MINKINA, MAJ – Marcin JÓZEFczyk, MAM – Miłosz A. MAZUR, MBI – Marek BIDAS, MG – Marcin GÓRECKI, MH – Marek HOLLY, MIJ – Mirosław JÓZEFczyk, MKA – Marcin KADEJ, PKO – Przemysław KOCOT, PL – Paweł LIPSKI, RCE – Rafał CELADYN, RCI – Rafał CIEŚLAK, RKO – Rafał KONDRAT, RKR – Roman KRÓLIK, RL – Robert ŁASECKI, RM – Radosław MROCZYŃSKI, RR – Rafał RUTA, RŻ – Robert ŻÓRALSKI, SK – Szymon KONWERSKI, TK – Tomasz KLEJDYSZ, TK – Tomasz KOŚCIELNY, TMA – Tomasz MAJEWSKI, TMO – Tomasz MOKRZYCKI, TO – Tomasz OLBRYCHT, TW – Tadeusz WOJAS, TZ – Tatiana ZATULSKAYA, WK – Wojciech KUBASIK.

Pozostałe zastosowane skróty: AR – Akademia Rolnicza w Szczecinie, BiNoZ – Wydział Biologii i Nauk o Ziemi UMK, DS – Dom Studenta, HA2 – Hotel Asystencki nr. 2, IBL – Instytut Badawczy Leśnictwa, IBŚ – Instytut Biologii Środowiskowej UW_r, IOR-PIB – Instytut Ochrony Roślin-Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu, ISEZ – Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt w Krakowie, KPN – Kampinoski Park Narodowy, MBPB – Monitoring bezkręgowców w Puszczy Białowieskiej, OOS – Obszar Ochrony Ścisłej, PK – Park Krajobrazowy, PN – Park Narodowy, UAM – Uniwersytet Adama Mickiewicza, UMK – Uniwersytet Mikołaja Kopernika, UR – Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, UW_r – Uniwersytet Wrocławski.

Okazy dowodowe, o ile nie zaznaczono inaczej, znajdują się w zbiorach osób, które je zebrały. Wszystkim tym osobom autorzy serdecznie dziękują za udostępnienie tych danych i okazów, co wydatnie przyczyniło się do powstania niniejszej pracy.

Dermestes (Dermestes) ater DE GEER, 1774

Nizina Mazowiecka: EC08 Warszawa, 9 II 1988, 1 ex., leg. TMA, coll. HSZ.

Dolny Śląsk: XS46 Wrocław-Karłowice, 14 VII 2011, 1 ex. (larwa), w budynku IBŚ UW_r, wyhodowana następnie do imago (♀), leg., cult. et det. MKA.

Gatunek rzadko spotykany, znany dotychczas tylko z pięciu krain, przy czym część danych, z uwagi na brak okazów dowodowych, wymaga potwierdzenia nowymi materiałami (MROCKOWSKI 1975). Nowy dla Dolnego Śląska.

Dermestes (Dermestes) bicolor bicolor FABRICIUS, 1781

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: CC88 Kutno, 28 VI 2009, 2 exx., 6 VI 2010, 1 ex.; ad lucem, leg. AI; XU20 Poznań, 29 V – 1 VI 2009, 1 ex., teren IOR-PIB, aspirator Johnsona, leg. TK; XU20 Plewiska ad Poznań, 26 IV 2014, 1 ex., w mieszkaniu, leg. SK; XU30 Poznań-Centrum, 21 VII 2010, 1 ex., w pomieszczeniu DS Jowita, leg. TZ; CD37 Toruń-Bielany: 19 I 2011, 1 ex., w pajęczynie na parapecie, Zakł. Ekologii Zwierząt UMK, 10 VI 2011, 2 exx., 5 IV 2012, 1 ex., 29 IV 2012, 1 ex., na półpiętrze nad Zakładem Ekologii Zwierząt UMK, w pajęczynie przy oknie, leg. BP; idem, 5 V 2013, 1 ex., w mieszkaniu, na podłodze pod oknem, 7 V 2013, 1 ex., w mieszkaniu, na ścianie zewnętrznej przy oknie, 8 V 2013, 1 ex., w mieszkaniu na parapecie, 19 VI 2013, 1 ex., w mieszkaniu, na podłodze w łazience, leg. BP.

Nizina Mazowiecka: KPN, DC89 Pociecha, 14 V 2011, 1 ex., na ścianie budynku mieszkalnego, leg. DM; DC89 Izabelin, 21 VI 2013, 2 exx., w budynku Dyrekcji KPN, leg. DM.

Dolny Śląsk: XS46 Wrocław-Biskupin, 14 II 2012, 1♂, w mieszkaniu, leg. AMA, det. et coll. MKA.

Górny Śląsk: CA39 Brynek: 12 V 2001, 1 ex., 20 VI 2013, 1 ex., ad lucem UV, 3 VII 2013, 1 ex., ad lucem UV, leg. HSZ; CB40 Kalety: 28 V 2011, 1 ex., leg. PKO; 23 VII 2011, 1 ex. (martwy), w mieszkaniu, leg. PKO, coll. HSZ.

Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: DA24 Kraków-Olsza, 12 V 2008, 1 ex., budynek Wydziału Leśnego UR, leg. TW; DA24 Kraków-Śródmieście, 3 V 2011, 1 ex., w mieszkaniu, leg. TW; CB61 Nierada, 10 VI 2011, 1 ex., w mieszkaniu, leg. ŁM; CA95 Młoszowa, 8 VI 2010, 6 exx., ad lucem UV, leg. RCE.

Nizina Sandomierska: EA68 Spie, 12 IV 2009, 1 ex., w budce kraski *Coracias garrulus* L., leg. et coll. GH, det. RR.

Stosunkowo rzadko spotykany gatunek (prawdopodobnie ze względu na zasiedlanie specyficznych siedlisk – jest on związany z gniazdami ptaków), z Poznania i Torunia podawany wcześniej (BURAKOWSKI i in. 1986, RUTA i in. 2005, 2011), ogółem z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej

znany dotąd z 7 stanowisk (RUTA i in. 2005, 2011, PRZEWOŹNY 2011). Z Górnego Śląska znany dotąd tylko z Zabrze (RUTA i in. 2005). Z Niziny Mazowieckiej wykazywany ostatnio blisko 60 lat temu (BURAKOWSKI i in. 1986). Dotychczas wykazywany tylko z 8 krain, nowy dla Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej i Niziny Sandomierskiej.

Dermestes (Dermestes) lardarius LINNAEUS, 1758

Pobrzeże Bałtyku: CF43 Gdańsk-Żabianka, 27 IV 2007, 1 ex., leg. RŻ; CF44 Gdynia-Redłowo, 9 VI 2008, 1 ex., leg. RŻ; CF34 Gdynia-Leszczynki, 26 IV 2011, 1 ex., leg. PL.

Pojezierze Pomorskie: VV72 Szczecin, 29 IV 1997, 1 ♀, w łazience, leg. et det. RKO, coll. BP; VV62 Pilchowo, 29 V 1999, 1 ♂, brzeg lasu, na białej ścianie domu, leg. et det. RKO, coll. BP; VV62 Szczecin-Niebuszewo, VI 2005, 1 ex., w budynku Kat. Zoologii AR, leg. SK; WV62 Złocieniec, 5 VI 2002, 1 ex., w mieszkaniu, leg. KR.

Pojezierze Mazurskie: DE03 Dziarny, 14 V 2007, 1 ex., przy domu, leg. RM; DE67 Cerkiewnik, 12 IX 1997, 1 ex., sucha łąka, pułapka ziemna z przynętą (ryba), leg. KK; DE65 Olsztyn, 24 IV 2004, 1 ex., polna droga, leg. RL; DE85 Nerwik, 14 IV 2004, 2 exx., leg. DPM; idem, 2 V 2011, 1 ex., leg. DM.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: BC94 Kościelna Wieś ad Kalisz, 25 IV 2003, 1 ex., pod korą wierzby *Salix* sp., leg. AME; XU30 Poznań-Centrum, 21 VII 2010, 1 ex., w pomieszczeniu DS Jowita, leg. TZ; XU31 Poznań-Piątkowo, V 2002, 4 exx., na szczątkach kurczaka na balkonie, leg. MG; XU30 Poznań- Rataje, os. Powstań Narodowych, 5 V 1997, 1 ex., na chodniku, leg. SK; CD37 Toruń-Bielany, 18 IV 2010, 1 ex., Wydział BiNoZ UMK, wieczorem, na ścianie zewnętrznej budynku, leg. BP; idem, 20 V 2010, 1 ex., 24 V 2010, 1 ♂, Wydział BiNoZ UMK, na parapecie okiennym, leg. BP; idem, 12 IV 2012, 1 ex., w mieszkaniu, na ścianie zewnętrznej przy oknie, leg. BP; idem, 18 IV 2013, 1 ex., ad lucem, na ścianie zewnętrznej, za oknem, leg. BP; idem, 6 V 2013, 1 ♀, w mieszkaniu, w locie, 7 V 2013, 1 ♂, w mieszkaniu, na parapecie, leg. BP; idem, 8 V 2013, 6 exx., w locie za oknem mieszkania, 16 V 2013, 1 ex., w locie nad chodnikiem, ul. Gagarina, obs. BP; CD37 Toruń-Śródmieście, 29 V 2009, 1 ♂ (martwy), targowisko miejskie przy ul. Chełmińskiej, w sklepie zoologicznym, na podłodze, leg. BP; CD37 Toruń, os. Koniuchy, 30 IV 2010, 1 ex., na nasłonecznionym murze, leg. BP.

Nizina Mazowiecka: DC89 Izabelin, 18 I 2014, 1 ex., w budynku Dyrekcji KPN, leg. DM.

Podlasie: FD48 Białystok, 29 IV 1994, 1 ex., leg. AL; idem, 22 VI 1999, 1 ex., 20 IV 2000, 1 ex., w mieszkaniu, leg. AL; FD27 Jeńki, 21 V 2011, 1 ex., 29 IV 2012, 2 exx., w murowanym domu, leg. AL; FD33 Boćki, 21 I 2012, 1 ex., w mieszkaniu na strychu, leg. RL.

Puszcza Białowieska: FD94 Białowieża, 10 – 15 V 2013, 1 ex., w gmachu IBL, leg. JMG, coll. MKA.

Dolny Śląsk: YS01 Opole, 28 III 2010, 1 ex., w mieszkaniu, leg. MAM; XS46 Wrocław-Karłowice, 25 V 2011, 1 ex., na kwitnących krzewach tawuły *Spiraea* sp., leg. et det. MKA; WT21 Żagań, 27 VII 1995, 1 ex., leg. CZG.

Górny Śląsk: CA39 Brynek: 20 VIII 1992, 1 ex., 5 XII 1993, 3 exx., 4 V 2007, 1 ex., leg. HSZ; CB30 Tworóg, 4 IX 2005, 1 ex., leg. HSZ; CB40 Kalety, 30 IV 2010, 2 exx., na ścianie budynku, leg. PKO; CA08 Kędzierzyn-Koźle: 1 V 2010, 1 ex., 22 VIII 2010, 1 ex., w mieszkaniu, leg. MAM; CA46 Ruda Śląska, 20 VI 2001, 1 ex., leg. CZG; idem: 24 IV 2009, 1 ex., 27 IV 2009, 1 ex., 28 IV 2009, 1 ex., 30 IV 2009, 1 ex., padlina szczura *Rattus* sp., leg. CZG; idem, 29 XI 2012, 1 ex., budka lęgowa, gniazdo *Parus* sp., leg. CZG, CA56 Chorzów, 2 VIII 2013, 1 ex., budka lęgowa, gniazdo *Parus* sp., leg. CZG.

Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: CB61 Nierada, 12 VIII 2005, 1 ex., na parapecie, leg. ŁM; DA24 Kraków-Śródmieście, 27 IV 2010, 1 ex., w mieszkaniu, leg. TW; DA24 Kraków-Nowy Kleparz, 15 III 2011, 1 ex., na chodniku, leg. MAJ; idem, 5 IV 2011, 1 ex., na murku, leg. MAJ; DA25 Batowice, 15 IV 2009, 1 ex., na ganku, leg. MAJ, coll. ISEZ; idem, 25 V 2009, 1 ex., leg. MAJ; CA95 Młoszowa, 18 III 2010, 1 ex., na padlinie, leg. RCE.

Wyżyna Małopolska: EB52 Garbów ad Sandomierz, 10 IX 1983, 1 ex., leg. MBI; DA69 Pińczów, 31 V 2013, 1 ex., na rosnącej w przydrożnym rowie, nadgryzionej przez bobry osice *Populus tremula* L., pod korą, obs. BP.

Góry Świętokrzyskie: DB72 Dyminy ad Kielce, 19 V 1983, 1 ex., leg. MBI; DB73 Kielce: 4 XI 1987, 1 ex., 20 V 2003, 1 ex., leg. MBI; DB73 Kielce-Zagórze, 10 V 2012, 1 ex., leg. MBI.

Wyżyna Lubelska: FB07 Lublin, 20 V 1989, 1 ex., leg. JM; FB91 Tyszowce, 27 V 2003, 1 ex., pułapka STN, leg. RCI.

Nizina Sandomierska: EB40 Tarnobrzeg, 17 IV 2000, 1 ex., leg. RCI; DA54 Proszówki ad Bochnia, 27 XII 2003, 2 exx., martwe, na parapecie

okiennym, leg. TK; FA24 Jarosław, 20 VII 2010, 1 ex., leg. JM; FA33 Radymno, 15 VI 2010, 1 ex., leg. JM.

Sudety Zachodnie: WS35 Lubomierz ad Jelenia Góra, 23 VI 2000, 1 ex., w mieszkaniu, leg. SK.

Sudety Wschodnie: XR37 Łądek Zdrój, 11 V 2011, 1 ex., budynek mieszkalny, parapet okienny, leg. KZ, det. MKA; idem, 17 V 2011, 1 ex. (martwy), na ziemi pod budynkiem mieszkalnym, leg. KZ, det. MKA.

Beskid Zachodni: CV49 Istebna: 15 VI 2006, 1 ex., 19 VII 2006, 1 ex., 8 VI 2008, 1 ex., leg. CZG.

Kotlina Nowotarska: DV26 Zakopane, 17 VIII 2009, 1 ex., leg. RŻ; DV26 Nowe Bystre ad Zakopane, 10 V 2012, 1 ex., na parapecie, leg. JTD.

Beskid Wschodni: EV57 Tylawa ad Dukla, 10 VIII 1998, 1 ex., leg. MBI; FV17 Ustrzyki Dolne, 2001, 1 ex., leg. MH; EA70 Brzozów-Podlesie, 23 VI 2002, 1 ex., leg. DTW; FA03 Rączyna, 26 VI 2008, 1 ex., leg. AT; EA34 Stasiówka: 26 VII 2010, 1 ex., 29 VII 2010, 2 exx., 29 IV 2011, 1 ex., 26 VII 2011, 1 ex., leg. AT; idem, 13 V 2011, 1 ex., w domu, leg. AT; idem, 20 VI 2011, 1 ex., w pudełku ze spreparowanymi owadami, leg. AT; EV29 Folusz, 29 VI 1996, 1 ex., leg. JR, coll. CZG.

Synantropijny gatunek, pospolity w całym kraju. Z Niziny Sandomierskiej podawany ostatnio około 130 lat temu, zaś z Beskidu Zachodniego blisko 50 lat temu (BURAKOWSKI i in. 1986). Nowy dla Sudetów Wschodnich i Kotliny Nowotarskiej, tym samym znany jest już ze wszystkich krain.

Dermestes (Dermestinus) frischii KUGELANN, 1792

Pobrzeże Bałtyku: VV78 Wiselka, 3 VI 1995, 1 ♀, na piasku na plaży, leg. RKO, coll. BP; VV67 Międzyzdroje, 22 VII 1998, 1 ex., leg. MBI; WA82 Bobolin ad Darłówko, 2 VII 2008, 2 exx., na martwej focie na plaży, leg. SK.

Pojezierze Pomorskie: XU99 Bydgoszcz, 29 VI 1993, 1 ♂, na padlinie na drodze, leg. RKO, coll. BP; VV62 Pilchowo, 24 V 2000, 1 ♂, wyręb sosnowy, na nodze martwej sarny *Capreolus capreolus* (L.), leg. RKO, coll. BP; WV62 Złocieniec, 17 VI 1999, 1 ex., na wyschniętej padlinie, leg. KR; XV61 Zakrzewska Osada, 23 IX 2010, 1 ex., na padlinie, leg. DTA; XV77 Brusy, 10 VI 2012, 1 ♀, na poboczu, na martwym lisie *Vulpes vulpes* (L.), leg. BP.

Pojezierze Mazurskie: DE03 Dziarnówko, 1 V 2009, 1 ex., na ścianie, leg. RM; DE65 Olsztyn-Kortowo, 8 IX 1999, 1 ex., sucha łąka, pułapka

ziemna z przynętą (ryba), leg. KK; EE21 Myszyniec, 30 IV 2004, 1 ex., chodnik w centrum miejscowości, leg. RL.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: CC38 Kościelec ad Koło, 30 IV 1989, 2 exx., leg. TMA, coll. HSZ; CC03 Zduny ad Kalisz, 26 V 1999, 1 ex., na padlinie, leg. AME; XT38 Rogalin, 23 V 2009, 9 exx., na padłym psie, leg. TK; CC88 Kutno: 19 IV 2000, 1 ex., 27 IV 2000, 1 ex., leg. AI; idem, 10 V 2000, 1 ex., na podeschniętej padlinie kota, leg. AI; CD47 Toruń-Piaski, 21 IV 2012, 1♂, na terenie poligonu artyleryjskiego, na kości, leg. BP; CD37 Toruń-Glinki, 19 VI 2012, 1♂, na kości na trawniku, leg. BP; CD25 Szadłowice, 29 IV 2012, 1♂, na trawniku, na martwym kopcuszkę *Phoenicurus ochruros* (S.G. GMEL.), leg. BP; CD09 Bydgoszcz-Bartodzieje: 18 V 2012, 1♂, 1♀; 30 V 2012, 1♂, przy gruzowisku na terenie budowy, na martwym kocie, leg. BP.

Nizina Mazowiecka: EC24 Wilga, 30 VIII 1992, 1 ex., leg. JSI, det. TMA.

Górny Śląsk: CA39 Brynek, 6 V 1993, 4 exx., leg. HSZ; idem, 21 IV 1983, 1 ex., leg. CZG.

Dolny Śląsk: WT21 Żagań, 26 V 1995, 1 ex., leg. CZG.

Wyżyna Małopolska: EB52 Słupcza ad Sandomierz, 14 VII 1978, 1 ex., leg. MBI; DA69 rez. Grabowiec, 12 VII 1996, 1 ex., leg. HSZ.

Góry Świętokrzyskie: DB63 Kielce-Brusznia, 28 V 1983, 1 ex., leg. MBI; DB63 Dobromyśl ad Kielce, 15 VII 1983, 1 ex., leg. MBI.

Nizina Sandomierska: EA73 Rzeszów-Zalesie, 5 V 1991, 1 ex., w czerpak na łące, na nostrzyku białym *Melilotus albus* MEDIK., leg. LN, coll. TO.

Pospolity gatunek, jednak z wielu krain jeszcze niewykazany (dotąd znany z 14 z nich). Z Pojezierza Mazurskiego podawany ostatnio ponad 130 lat temu, z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej i Górnego Śląska ponad 90 lat temu, zaś z Niziny Mazowieckiej blisko 60 lat temu (BURAKOWSKI i in. 1986). Dotychczasowe informacje o występowaniu tego gatunku na Pobrzeżu Bałtyku pochodzą z XIX wieku i pierwszej połowy XX wieku (BURAKOWSKI i in. 1986). Nowy dla Gór Świętokrzyskich i Niziny Sandomierskiej.

Dermestes (Dermestinus) gyllenhalii gyllenhalii

LAPORTE DE CASTELNAU, 1840

Pobrzeże Bałtyku: CF56 Jastarnia, 24 V 1994, 23 exx., leg. HSZ; CF43 Sopot, 15 VI 2002, 2 exx., leg. HSZ; VV67 Międzyzdroje, 16 VII 1998, 1 ex., leg. MBI; idem, 12 VII 1997, 1 ex., leg. CZG; XA46 Czołpino, Słowiński P.N., 1 VII 2005, 1 ex., na plaży, leg. KK; CF62 Mikoszewo,

26 VI 2010, 3 exx., wydmy nadmorskie, na piasku, leg. DTA; CF82 Skowronki (Mierzeja Wiślana), 27 V 2012, 4 exx., na plaży, leg. KK; idem, CF92 Skowronki/Przebrno, 1 VII 2012, 1 ex., plaża od strony Zatoki Gdańskiej, leg. KK; DF03 Piaski, 4 VIII 2012, 1 ex., na plaży, leg. KK; VV76 wyspa Wolin, płw. Rów, 7 VIII 2012, 5♂♂, 6♀♀, na plaży, wśród muszli i resztek roślinności, leg. BP.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: XT38 Rogalin, 16 V 2010, 1 ex., przy dębie *Quercus* sp. z żerowiskami kozioroga dębosza *Cerambyx cerdo* L., leg. TMO.

Podgatunek znany w Polsce z nielicznych stanowisk w zachodniej części kraju, spotykany rzadko (MROCKOWSKI 1975, BURAKOWSKI i in. 1986).

Dermestes gyllenhalii helmi REITTER, 1889

Pobrzeże Bałtyku: CF56 Jastarnia, 24 V 1994, 8 exx., leg. HSZ.

Podgatunek zasiedlający południowe wybrzeża Bałtyku, w Polsce znany z nielicznych stanowisk, głównie na podstawie starych danych (BURAKOWSKI i in. 1986).

Dermestes (Dermestinus) lanarius lanarius ILLIGER, 1801

Pobrzeże Bałtyku: CF56 Jastarnia, 24 V 1994, 5 exx., leg. HSZ; CF37 Władysławowo: 13 VIII 2000, 1 ex., 17 VIII 2000, 1 ex., leg. MBI; CF35 Mechelinki, 19 VI 2010, 1 ex., wydmy nadmorskie, na piasku, leg. DTA; DF13 Piaski, 4 VIII 2012, 1 ex., wydmy przy plaży, pułapka Barbera, leg. KK; VV76 wyspa Wolin, płw. Rów, 7 VIII 2012, 1♀, na piaszczystej ścieżce, na martwej zwinie *Lacerta agilis* L., leg. BP.

Pojezierze Pomorskie: WV32 Ińsko, 14 VII 2002, 1♂, na polanie, pod sągiem, leg. RKO, coll. BP; VV52 Dobra Szczecińska, 8 IV 2010, 1 ex., na polanie, w muszli ślimaka, leg. RKO, det. et coll. BP; WU07 Mielnik ad Lipiany, 27 VII – 24 VIII 2012, 1 ex., w pułapkę typu Barbera, leg. TK.

Pojezierze Mazurskie: DE03 Dziamy, 3 IV 2009, 1 ex., przy lesie, leg. RM; DE86 Kromerowo, 8 IX 1997, 2 exx., leg. KK; DE96 Parleza Wielka, 8 IX 1997, 4 exx., sucha łąka, pułapka ziemna z przynętą (ryba), leg. KK; DE85 Nerwik, 19 V 2003, 2 exx., leg. DPM; idem, 1 VI 2004, 2 exx., złowione w pułapkę Barbera, leg. DM.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: CC34 Ostrów Warcki, 15 V 2004, 1 ex., w napływkach nad zalewem, leg. AME; XU31 Poznań, 20 V 2004, 1 ex., nad Wartą, leg. TK; XU31 Poznań-Umultowo, V 2008, 1 ex., na chodniku przed Coll. Biologicum, leg. SK; XU20 Poznań-Junikowo, 28 IV 2007,

1 ex., leg. SK; XU30 Poznań-Rataje, os. Powstań Narodowych, 5 III 1997, 1 ex. na chodniku, leg. SK; XU20 Poznań-Ogrody, 19 VI 1995, 1 ex., na chodniku, leg. SK; XU30/31 Poznań, Park Cytadela, 14 VII 2000, 1 ex., leg. SK; idem, 24 IV 2005, 1 ex. na piaszczystym, porośniętym trawą zboczu, leg. SK; idem, 12 VII 2008, 2 exx., leg. HSZ; XU11 Lusowo ad Poznań, 3 V 1996, 1 ex., na piaszczystej drodze, leg. SK; idem, 19 IV 2005, 1 ex., na skraju pola, leg. SK; XU20 Plewiska ad Poznań: 14 IV 2007, 1 ex., 28 IV 2007, 1 ex., na piaszczystym ugorze, leg. SK; idem, 13 VIII 2010, 1 ex., na chodniku koło domu mieszkalnego, leg. SK; XU22 Biedrusko, 16 IV 2007, 1 ex., poligon wojskowy, na leśnej drodze w „Lesie Artyleryjskim”, leg. SK; XT29 Komorniki ad Poznań, 2 IV 1997, 1 ex., leg. WK; XT38 Rogalin, 29 V 2007, 1 ex., na drewnie dębowym; idem, 20 V 2009, 1 ex., leg. TK; XT38 Krajkowo ad Mosina, 30 III 2008, 1♂, 2♀, w zagłębieniu w ziemi, leg. TK; CC88 Kutno: 25 V 2008, 1 ex., 29 IV 2009, 1 ex., leg. AI; idem: 26 IV 2011, 1 ex., 28 IV 2011, 1 ex., na starej kości na osiedlowym trawniku, razem z *Omosita discoidea* (F.), leg. AI; CD92 Nowy Duninów, 7 IX 2008, 1♂, 1♀, w ogrodzie, w pułapkę Barbera, leg. BP; XT17 Kościan vic., 4 VIII 2010, 1 ex., na ziemi przy stacji benzynowej, leg. KK; CC43 Kolonia Glinno ad Warta, 22 V 2010, 1♀, na asfaltowej drodze, leg. BP; CD37 Toruń, os. Koniuchy, 26 V 2010, 1♂, na chodniku, leg. BP; CD37 Toruń-Bielany: 24 IV 2012, 1♂, 6 V 2013, 1♂, 1♀, na chodniku, przy HA2, leg. BP; CD37 Toruń-Glinki, 19 VI 2012, 1♀, na skraju poligonu artyleryjskiego, w rowku na szeliniaka *Hylobius abietis* (L.), leg. BP; CD09 Bydgoszcz-Bartodzieje, 30 V 2012, 1♂, na chodniku przy ul. Kamiennej, leg. BP; XU99 Bydgoszcz-Oplawiec, 28 VIII 2012, 1♂, na asfalcie przy poboczu, leg. BP; CD19 Bydgoszcz – Stary Fordon: 21 V 2014, 1 ex., 17 VII 2014, 1 ex., pod kamieniem, obs. BP; idem, 30 VII 2014 – 1 ex. (larwa), wyhodowana do imago (♀, 18 – 24 VIII 2014), leg., cult. et det. BP; WU12 Rudnica, 27 VII – 24 VIII 2012, 13 exx., w pułapkę typu Barbera, leg. TK; VU90 Rosławice ad Ośno Lubuskie, 27 VII – 24 VIII 2012, 13 exx., w pułapkę typu Barbera, leg. TK; WT56 Smolno Wielkie, 27 VII – 24 VIII 2012, 1 ex., w pułapkę typu Barbera, leg. TK.

Nizina Mazowiecka: EC16 Kawęczyn), 30 V 2004, 3 exx., leg. HSZ; DC89 Palmiry, K.P.N., 17 V 2012, 3 exx., na rozjechanym gryzoni, leg. DM.

Podlasie: FD48 Białystok: 14 V 1992, 1 ex., 6 VI 1992, 1 ex., leg. AL; idem, 15 V 1997, 1 ex., w mieszkaniu, leg. AL; FD33 Boćki, 17 IV 2004, 1 ex., w mieszkaniu, leg. RL; FD19 Tykocin, 5 VI 2010, 1♂, na poboczu,

na martwym szczycie *Carduelis carduelis* (L.), leg. BP; FD27 Jeńki, 21 V 2011, 1 ex., w murowanym domu, leg. AL.

Dolny Śląsk: WT91 Luboszyce, 9 VII 2011, 1 ex. (larwa), żerująca na padłym mazurku *Passer montanus* (L.), wyhodowana następnie do imago (♀), leg., cult. et det. MKA; XS46 Wrocław-Karłowice: 26 III 2012, 1 ♂, przed budynkiem IBŚ UW r, leg. JK, det. MKA, 3 V 2012, 1 ♂, 1 ♀, na szutrowej ścieżce w dzielnicowym parku, leg. MKA.

Górny Śląsk: CA39 Brynek, 30 III 2003, 1 ex., leg. HSZ; CB05 Ligota Zamęcka ad Kluczbork, VII – IX 2009, 1 ex., leg. RKR, det. MKA.

Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: CB72 Olsztyn ad Częstochowa, 23 IV 2006, 1 ex., na martwej ryjówce *Sorex* sp., leg. ŁM; DA24 Kraków-Bronowice, 3 V 2007, 1 ex., zieleniec, na chodniku, leg. TW; DA24 Kraków-Ludwinów, 20 IV 2009, 3 exx., przy ujściu rzeki Wilgi do Wisły, na drodze między Wilgą a działkami, leg. MAJ; CA95 Młoszowa, 18 V 2013, 3 exx., na ziemi w terenie ruderalnym, leg. RCE.

Wyżyna Małopolska: DA69 Skowronno, 3 V 1987, 1 ex., leg. MBI; idem, 16 VII 1996, 2 exx., leg. HSZ; DB62 Tokarnia, 9 IV 2010, 1 ex., leg. HSZ; DB71 Włoszczowice, 10 VI 1993, 1 ex., leg. MBI; DB72 Morawica, 13 X 1996, 1 ex., leg. MBI; DB62 Góra Rzepka, 26 IV 1999, 1 ex., leg. MBI; DB52 Chojny ad Chęciny, 24 VI 2000, 1 ex., leg. MBI; DB62 Korzecko ad Chęciny, 30 III 2002, 1 ex., leg. MBI.

Góry Świętokrzyskie: DB63 Kielce-Białogon: 9 VIII 1987, 1 ex., 11 IV 1990, 1 ex., leg. MBI; DB72 Dyminy ad Kielce, 20 IV 1990, 1 ex., leg. MBI.

Nizina Sandomierska: EA73 Rzeszów-Zalesie, 28 VII 1998, 1 ex., na polnej drodze, leg. TO; idem, 29 VI 2000, 1 ex., na łące, w pułapkę Barbera, leg. TO; idem, 1 VIII 2002, 1 ex., na łące z komonicą zwyczajną *Lotus corniculatus* L., w pułapkę Barbera, leg. TO; EB40 Tarnobrzeg, 9 V 2010, 1 ex., leg. JM; FA24 Jarosław, 6 V 2013, 1 ex., leg. JM; FA77 Werchrata ad Narol, 9 VI 2013, 1 ♀, leg. JMG, coll. MKA.

Beskid Wschodni: EV69 Mymoń, 17 VI 2005, 1 ex., łąka nad Wisłokiem, na ziemi, leg. TO, EA70 Brzozów-Podlesie, 16 VI 2006, 2 exx., w ogrodzie, wisząca pułapka ze zgniłym mięsem, leg. DTW; EA70 Turze Pole, 30 VIII 2010, 1 ex., pod kępą mchu na murawie o charakterze kserotermicznym, leg. DTW.

Gatunek w Polsce pospolity, jednak wykazywany tylko z 16 krain. Z Górnego Śląska podawany ostatnio ponad 120 lat temu, zaś z Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej nieco ponad 100 lat temu (BURAKOWSKI i in. 1986). Nowy dla Gór Świętokrzyskich.

Dermestes (Dermestinus) murinus murinus LINNAEUS, 1758

Pobrzeże Bałtyku: VV64 jez. Karpino vic. (Puszcza Wkrzańska), 11 IX 1998, 1 ex., w puszcze po piwie, leg. et det. RKO, coll. BP; CF42 Gdańsk, 26 VI 2011, 2 exx., na padlinie, leg. DTA.

Pojezierze Pomorskie: WV62 Złocieniec, 20 IV 1996, 1 ex., na padlinie kreta *Talpa europaea* L., leg. KR; VV62 Pilchowo, 5 IV 1999, 1 ex., młodnik sosnowy w terenie pagórkowatym, na czaszce sarny, leg. RKO, det. et coll. BP.

Pojezierze Mazurskie: DE24 Ostróda, 9 IX 1997, 1 ex., sucha łąka, pułapka ziemna z przynętą (ryba), leg. KK; DE53 Pawłowo: 8 IX 1997, 2 exx., 16 VI 1999, 1 ex., bór sosnowy z jałowcem *Juniperus* sp., pułapka ziemna z przynętą (ryba), leg. KK; DE65 Olsztyn, 15 IX 1997, 1 ex., teren ruderalny przy ul. Leonharda, pułapka ziemna z przynętą (ryba), leg. KK; DE65 Olsztyn-Kortowo, 26 VI 1999, 1 ex., sucha łąka, pułapka ziemna z przynętą (ryba), leg. KK; DE52 Waplewo, 2 IX 1998, 1 ex., sucha łąka, pułapka ziemna z przynętą (ryba), leg. KK; DE52 Frąknowo: 3 IX 1998, 1 ex., 17 VI 1999, 11 exx., bór sosnowy z domieszką brzozy *Betula* spp., pułapka ziemna z przynętą (ryba), leg. KK.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: XU32 Biedrusko vic., poligon wojskowy, 20 IV 1999, 1 ex., w spróchniałym pniu w świetlistej dąbrowie *Potentillo albae-Quercetum*, leg. SK; XU10 Sierosław ad Zakrzewo, 15 V 2000, 1 ex., leg. JSK; CD82 Skrzyńki vic., 18 IV 2009, 3♂♂, 1♀, na brzegu jez. Skrzyneckiego, na martwym kocie, leg. BP; CD47 Toruń-Piaski: 1 IV 2012, 1♂, 21 IV 2012, 6♂♂, na terenie poligonu artyleryjskiego, na kości, leg. BP; CC38 Koło, 21 IV 1983, 1 ex., leg. TMA, coll. CZG.

Nizina Mazowiecka: EC24 Wilga, 27 IV 1992, 1 ex., pod kością w drągowinie sosnowej, leg. JSI, det. AL; idem, 28 VIII 1992, 1 ex., pod padliną, leg. JSI, det. AL; EC17 Mładz ad Otwock, 11 V 2011, 1 ex., leg. PL; DC89 Palmiry, K.P.N., 17 V 2012, 1 ex., na rozjechanym gryzoniu, leg. DM.

Podlasie: FD48 Białystok, 3 VIII 1998, 1 ex., pod martwym kretem, na suchej łące, leg. AL, det. RR.

Puszcza Białowieska: oddz. 288C/318A (FD94): 13 VIII 2002, 3 ♀♀, 20 VIII 2003, 2♂♂, 2♀♀, 25 VIII 2005, 1♂, 4♀♀, 8 IX 2005, 1♀, 21 IX 2006, 1♂, MBPB, pow. 5, pułapka Barbera, leg. JMG, det. MKA; idem, 18 V 2006, 1♂, MBPB, pow. 5, pułapka Moericke'go, leg. JMG, det. MKA; idem, 1 V 2008, 1♂, MBPB, pow. 5, pułapka uderzeniowa typu IBL-2bis, leg. JMG, det. MKA; oddz. 399C (FD94), 6 VIII 2003, 1♂,

MBPB, pow. 3, pułapka Barbera, leg. JMG, det. MKA; oddz. 318B (FD94), 30 VII 2002, 1♂, 13 VIII 2002, 1♀, 27 VIII 2002, 1♂, 2♀♀, MBPB, pow. 5a, pułapka Barbera, leg. JMG, det. MKA; idem, 24 IX 2003, 1♀, MBPB, pow. 6, pułapka Barbera, leg. JMG, det. MKA; FD75 Nowosady, Bagna Derlicz, 1 V 2012, 1 ex., leg. CZG.

Dolny Śląsk: XS46 Wrocław-Karłowice, 19 X 2011, 1♀ (martwa), na parapecie okiennym w budynku IBŚ UW, leg. et det. MKA; WT21 Żagań, 15 V 1990, 3 exx., leg. CZG.

Górny Śląsk: CB41 Cieszowa, 6 VII 1985, 1 ex., 27 V 1987, 1 ex., leg. HSZ; CA39 Brynek: 7 V 1995, 1 ex., 1 VIII 1999, 1 ex., 6 V 2000, 2 exx., 18 V 2006, 1 ex., 12 IV 2007, 1 ex., 20 VI 2007, 1 ex., 2 V 2009, 1 ex., leg. HSZ; CB40 Krywałd, 28 VII 2004, 2 exx., leg. HSZ; CA39 Połomia, 28 V 2005, 1 ex., 3 VIII 2006, 3 exx., leg. HSZ; CB30 Tworóg: 4 IX 2005, 3 exx., 9 VI 2007, 2 exx., 9 VIII 2011, 1 ex., leg. HSZ; CB40 Kalety, 5 IV 2011, 2 exx., na padlinie, leg. PKO; CA46 Ruda Śląska, 22 IV 1996, 7 exx.; idem: 24 IV 2009, 4 exx., 27 IV 2009, 9 exx., 28 IV 2009, 2 exx., 2 V 2009, 2 exx., 3 V 2009, 2 exx., padlina szczura *Rattus* sp.; idem, 20 XI 2012, 1 ex., budka lęgowa, gniazdo *Parus* sp., leg. CZG; CA46 Mikołów, Fiołkowa Góra, 3 V 1997, 2 exx., leg. CZG; CA56 Katowice, Leśn. Muchowiec, oddz. 32: 3 IV 2002, 2 exx., 9 IV 2002, 5 exx., padlina jeża *Erinaceus* sp., leg. CZG.

Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: CA95 Młoszowa, 31 VII 2010, 3 exx., na padlinie, leg. RCE; DA23 Kraków-Wróblewice, 9 IX 2010, 1 ex., leg. MIJ; CB52 Konopiska, 1 V 1997, 1 ex., leg. TKO, coll. CZG.

Góry Świętokrzyskie: DB63 Kielce-Pietraszki, 19 V 1982, 1 ex., leg. MBI.

Nizina Sandomierska: EB62 Leśn. Chwałowice, 17 V 2001, 2 exx., dołek chwytany na szeliniaka, leg. RCI; EB50 Tarnobrzeg-Sobów, 17 IX 2003, 2 exx., sucha padlina na piaszczystej drodze, leg. RCI; DA54 Puszcza Niepołomska: 3 VII 2002, 1 ex., 13 VII 2002, 1 ex., 25 VII 2002, 1 ex., IX 2003, 4 exx., 15 VI 2007, 4 exx., pułapka na padlinę (wisząca, typu IBL3), leg. TK; EA73 Rzeszów-Zalesie, 18 VII 2002, 1 ex., na łące, w pułapkę Barbera, leg. TO.

Sudety Wschodnie: XR77 Jarnołtówek, 15 V 2006, 1 ex., las świerkowy, pułapka na korniki *Scolytinae* LATR., leg. MAM.

Pospolity gatunek, występuje prawdopodobnie w całej Polsce poza wyższymi partiami górskimi. Z Górnego Śląska podawany ostatnio ponad 70 lat temu (BURAKOWSKI i in. 1986). Z Sudetów Wschodnich dotąd nie wykazywany, wcześniej znany z 19 krain.

Dermestes (Dermestinus) szekessyi KALIK, 1950

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: XT38 Rogalin, 29-31 V 2013, 1 ♀, leg. JMG, coll. MKA.

Wyżyna Lubelska: GB06 Uchańka, 23 V 2003, 2 exx., wśród muszli mięczaków na brzegu rozlewiska, leg. RCI.

Rzadko spotykany gatunek, znany z nielicznych stanowisk zaledwie w pięciu krainach (MROCKOWSKI 1975, RUTA i in. 2005).

Dermestes (Dermestinus) undulatus BRAHM, 1790

Pobrzeże Bałtyku: WA93 Darłówko, 10 V 2007, 1 ex., na plaży, leg. RL.

Pojezierze Mazurskie: DE65 Olsztyn, 15 IX 1997, 2 exx., trawnik nad Łyną, pułapka ziemna z przynętą (ryba), leg. KK; idem, 15 IX 1997, 1 ex., trawiasty plac przy ul. Kopernika, pułapka ziemna z przynętą (ryba), leg. KK.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: CC48 Koło, 26 VII 1991, 1 ex., leg. TMA, coll. HSZ; CC88 Kutno: 10 VIII 1999, 3 exx., 26 V 2003, 1 ex., leg. AI; XT61 Ruda Milicka ad Milicz, 4-10 VIII 2003, 1 ex., w budynku stacji terenowej UW r, leg. AP, det. MKA; CD92 Nowy Duninów, 2 V 2012, 1 ♀, na murku przy chodniku, leg. BP; CD37 Toruń-Bielany, 7 VII 2012, 1 ♀, na asfalcie, na martwym pisklęciu sroki *Pica pica* (L.), leg. BP; idem, 19 VI 2013, 7 exx., zarośnięty pagórek w pobliżu HA2, pod porzuconym na betonie sztucznym futrem, leg. BP; XU99 Bydgoszcz-Piaski, 21 VIII 2012, 1 ♀, na poboczu wśród roślinności zielnej, na martwej płoci *Rutilus rutilus* (L.), leg. BP.

Nizina Mazowiecka: EC24 Wilga: 30 VIII 1992, 1 ex., 23 VI 1994, 1 ex., leg. JSI, det. AL.

Podlasie: FD33 Boćki, 16 VII 2005, 1 ex., w mieszkaniu, leg. RL.

Dolny Śląsk: WT21 Żagań, 26 VII 1995, 1 ex., leg. CZG.

Górny Śląsk: CB30 Tworóg, 22 VI 2013, 1 ex., leg. HSZ; CA46 Ruda Śląska: 22 IV 2009, 1 ex., 27 IV 2009, 3 exx., 28 IV 2009, 5 exx., 30 IV 2009, 2 exx., padlina szczura *Rattus* sp., leg. CZG.

Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: CB61 Nierada: 21 V 2001, 1 ex., 5 V 2006, 1 ex., na padlinie, leg. ŁM.

Wyżyna Małopolska: DA69 rez. Grabowiec, 12 VII 1996, 1 ex., leg. HSZ; DA68 rez. Krzyżanowice, 13 VII 1996, 2 exx., leg. HSZ.

Góry Świętokrzyskie: DB63 Kielce, Góra Grabina, 12 IX 1981, 1 ex., leg. MBI; DB73 Kielce, 15 V 1990, 1 ex., leg. MBI; DB73 Kielce-Karczówka, 13 III 1993, 1 ex., leg. MBI.

Nizina Sandomierska: EB50 Tarnobrzeg-Sobów, 17 IX 2003, 1 ex., sucha padlina na piaszczystej drodze, leg. RCI.

Beskid Wschodni: DA91 Polichy, 28 IV 1998, 1 ex., na martwym pisklęciu puszczyka *Strix aluco* (L.), leg. et det. AT, ver. DK; EA70 Brzozów-Podlesie, 27 IV 2001, 1 ex., na wyschniętych odchodach lisa, leg. DTW; idem, 16 VI 2006, 1 ex., w ogrodzie, wisząca pułapka ze zgniłym mięsem, leg. DTW.

Stosunkowo często spotykany gatunek, wciąż jednak nie notowany z wielu krain (dotychczas znany z 12). Nowy dla Pojezierza Mazurskiego, Podlasia, Gór Świętokrzyskich i Niziny Sandomierskiej. Z Górnego Śląska wykazywany ostatnio ponad 100 lat temu, z Beskidu Wschodniego ponad 80 lat temu, zaś z Pobrzeża Bałtyku i Niziny Mazowieckiej blisko 60 lat temu (BURAKOWSKI i in. 1986).

Trinodes hirtus (FABRICIUS, 1781)

Pobrzeże Bałtyku: XA45 Człuchy ad Smołdzino, 30 VI 2005, 3 exx., na korze starej wierzby *Salix* sp. L., leg. KK; XA86 Przebędowo, 17 VI 2005, 2 exx., w pajęczynie w dziupli dębu *Quercus* sp., leg. RL.

Pojezierze Pomorskie: WV62 Złocieniec, 26 VI 2008, kilka okazów, park, w pomnikowym dębie (wiele osobników na pajęczynie), leg. KR.

Pojezierze Mazurskie: DE05 leśn. Szwałewo, 15 VII 2009, 1 ex., pułapka ekranowa na martwej sośnie, leg. KK.

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: BC93 Kalisz, 28 V 2003, 2 exx., Park Miejski, pajęczyna w dziupli platana *Platanus* sp., leg. AME; XT38 Rogalin, VI 2004, 2♀♀, 1♂, na hubie, leg. TK; idem, 23 V 2007, 1♀, na suchym drewnie dębowym, leg. TK; XT38 Krajkowo vic., 2-5 VII 2005, 5 exx., w pajęczynie (chrząszczy było znacznie więcej), leg. TMO; VT83 Jezioro Dolne, 28 VIII 2011, 3 exx. (larwy), na pajęczynach w wypróchniałym starym dębie szypułkowym *Quercus robur* L., leg. SK; VT84 Kumiałtowiec ad Węgliny, 28 VIII 2011, 1 ex. (larwa), na pajęczynach w wypróchniałym starym dębie szypułkowym, leg. SK; VT84 Gębice, 6 X 2011, 1 ex., pod korą spróchniałego starego dębu szypułkowego, leg. SK; CD38 Toruń, rez. „Las Piwnicki”, 5 V 2013, 1 ex. (larwa), na betonowej ścianie budynku dawnej Stacji Ekologicznej UMK (nie udało się wyhodować postaci dorosłej), leg. BP CD47 Toruń, os. Mokre, 14 VI 2014, 1 ex., na pozbawionym kory fragmencie pnia kasztanowca zwyczajnego *Aesculus hippocastanum* L., leg. BP; idem, 14 VI 2014, 4 exx., w pajęczynie na pniu wierzby *Salix* sp., leg. BP; CD19 Bydgoszcz-Stary Fordon: 8 VI 2014, 3 exx., 12 VI 2014, 1 ex., w pajęczynach na

obumierającym, niemal pozbawionym kory drzewie liściastym, leg. BP; idem, 26/27 VI 2014 (w nocy), 1 ex. (larwa), w pajęczynie na tym samym drzewie co imagines, obs. BP; CD56 Ciechocinek, 11 VI 2013, 1 ex., w pajęczynie u wlotu dziupli drzewa liściastego, leg. BP; CD66 Kiełpiny, 19 VI 2014, 1 ex. (martwy), w pajęczynie na ścianie wewnętrznej wiejskiego drewnianego wychodka, leg. BP.

Nizina Mazowiecka: DC99 Warszawa, Las Bielański, 28 VI 2002, 1 ex., na pajęczynie, leg. TMO; idem, 8 III 2003, 2 exx., z kory dębu, cult. AMT, coll. RCI; DC89 OOS Debły, K.P.N., 1-30 VI 2012, 1 ex., pułapka przegrodowa typu IBL-5 zawieszona na zamierającym dębie w wieku około 180 lat intensywnie zasiedlonym przez *Sinodendron cylindricum* (L.), leg. DM.

Górny Śląsk: CB41 Cieszowa, 8 VII 1991, 1 ex., leg. HSZ; CA47 Ruda Śląska, 3 VI 1992, 1 ex., leg. JG, coll. HSZ; CA39 Brynek: 25 V 1993, 1 ex., 21 VI 1993, 1 ex., leg. HSZ; idem, 11 VII 1993, 1 ex., leg. HSZ, coll. CZG; CA53 Pszczyna, 6 VI 1998, 2 exx., leg. CZG.

Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: CB44 Janiki, 22 V 1993, 2 exx., leg. HSZ; CB44 Zwierzyniec, 2 VII 1993, 2 exx., leg. HSZ.

Wyżyna Małopolska: DB62 Podzamcze Chęcińskie, 2 VII 1994, 1 ex., na starej lipie *Tilia* sp., leg. MBI.

Góry Świętokrzyskie: DB73 Kielce: 26 VI 1991, 1 ex., 29 VI 1991, 1 ex., 1 VII 1991, 1 ex., 1 VI 1992, 1 ex., 23 VI 1993, 1 ex., na starej dziuplastej topoli *Populus* sp., leg. MBI.

Beskid Zachodni: CA41 Ustroń, 7 VI 1993, 1 ex., leg. HSZ; CA32 Dębowiec, 5 VII 1984, 1 ex., leg. CZG.

Beskid Wschodni: EA34 Stasiówka, 23 VI 2000, 1♂, 1♀, leg. AT; EA70 Brzozów-Podlesie, 12 VI 2002, 1 ex., na stosie drewna, leg. DTW; idem, 7 VI 2005, 1 ex., w mieszkaniu, na parapecie, leg. DTW; EA70 Turze Pole: 19 VI 2006, 1 ex., 24 VI 2006, kilka osobników, odłowione do pułapki Barbera, zastawionej w obszernym próchnowisku odziomkowym starego dębu *Quercus* sp., las mieszany, leg. DTW.

Dane Tomasza MOKRZYCKIEGO na temat tego gatunku z Rogalińskiego P.K. były już wcześniej wykorzystane (MOKRZYCKI i in. 2008), dzięki jego uprzejmości podajemy w tym miejscu nieco więcej szczegółów dotyczących okoliczności odłowu. Gatunek ten występuje na terenie całego kraju, jednak spotykany jest stosunkowo rzadko, przypuszczalnie ze względu na zasiedlanie specyficznych mikrosiedlisk. Od ponad 90 lat nie podawany z Beskidu Zachodniego i od ponad 80 lat z Beskidu Wschodniego (BURAKOWSKI i in. 1986). Łącznie wykazywany z 17 krain. Nowy dla Gór Świętokrzyskich.

SUMMARY

The distribution of *Dermestidae* in Poland is still insufficiently studied. In the present paper new localities of 10 taxa, belonging to the subfamilies *Dermestinae* and *Trinodinae*, are presented. *Dermestes ater* is newly reported from Lower Silesia, *D. bicolor* is new to the Kraków-Wieluń Upland and Sandomierz Lowland, *D. lardarius* is new to the Eastern Sudety Mts. and Nowy Targ Basin, and *D. frischii* is new to the Świętokrzyskie Mts. and Sandomierz Lowland. *D. laniarius* is newly reported from the Świętokrzyskie Mts., *D. murinus* is new to the Eastern Sudety Mts. and *D. undulatus* is for the first time recorded from Masurian Lake District, Podlasie, Świętokrzyskie Mts. and Sandomierz Lowland. *Trinodes hirtus* is new to the Świętokrzyskie Mts. The occurrence of most species of the genus *Dermestes*, presented in this paper, in various regions of the country has been confirmed with new findings: *D. bicolor* in Mazovian Lowland, *D. lardarius* in Sandomierz Lowland, *D. frischii* in Masurian Lake District, Wielkopolska-Kujawy Lowland, the Świętokrzyskie Mts., Mazovian Lowland and Baltic Coast, *D. laniarius* in the Świętokrzyskie Mts. and Kraków-Wieluń Upland, *D. murinus* in the Świętokrzyskie Mts., *D. undulatus* in Upper Silesia, the Eastern Beskid Mts., the Baltic Coast and Mazovian Lowland. The occurrence of *T. hirtus* has been confirmed for two regions: the Eastern and Western Beskid Mts.

PIŚMIENNICTWO

- BOROWSKI J., BYK A., BYK S. 2004: Interesujące chrząszcze (*Coleoptera*) odłowione w okolicach Młynar (Pojezierze Mazurskie). *Wiad. entomol.* **23** (2): 116-117.
- BOROWSKI J., BYK A., ŁĘGOWSKI D. 2005: Interesujące chrząszcze (*Coleoptera*) odłowione w Starej Brdzie Pilskiej na Pojezierzu Pomorskim. *Wiad. entomol.* **24** (1): 43-44.
- BUNALSKI M. 1997: Nowe dane o występowaniu w zachodniej Polsce niektórych gatunków z rodziny skórnikowatych (*Coleoptera*, *Dermestidae*). *Wiad. entomol.* **15** (4): 252.
- BUNALSKI M., PRZEWOŹNY M. 2009: First record of *Reesa vespulae* (MILLIRON, 1939) (*Coleoptera*, *Dermestidae*), an introduced species of dermestid beetle in Poland. *Pol. Journ. Ent.* **78**: 341-345.
- BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1986: Chrząszcze *Coleoptera*: *Dermestoidea*, *Bostrichoidea*, *Cleroidea* i *Lymexyloidea*. *Kat. fauny Polski*, Warszawa, XXIII, **11**: 1-243.
- BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 2000: Chrząszcze – *Coleoptera*. Uzupełnienia tomów 2-21. *Kat. fauny Pol.*, Warszawa, XXIII, **22**: 1-252.
- BYK A. 2007: Waloryzacja lasów Gór Świętokrzyskich na podstawie struktury zgrupowań chrząszczy saproksylicznych. [W:] BOROWSKI J., MAZUR S. (red.): Waloryzacja ekosystemów leśnych Gór Świętokrzyskich metodą zooindykacyjną. Wydawnictwo SGGW, Warszawa: 57-118.
- BYK A., BOROWSKI J., MAZUR S., MOKRZYCKI T., RUTKIEWICZ A. 2013: Waloryzacja lasów Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Spalsko-Rogowski” na podstawie struktury zgrupowań chrząszczy saproksylicznych. *Studia i Materiały CEPL w Rogo-* **35** (2): 82-128.

- BYK A., BYK S. 2004: Chrząszcze saproksyliczne próchnowisk rezerwatu „Dęby w Krukach Pasłęckich”. *Parki nar. Rez. Przyr.* **23** (4): 555-580.
- GAWROŃSKI R., OLEKSA A. 2006: Wstępna waloryzacja alei śródpolnych Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego na podstawie chrząszczy saproksylicznych. *Parki nar. Rez. Przyr.* **25** (1): 85-107.
- GREŃ Cz. (2001-2002) 2003: Chrząszcze odłowione w gniazdach ptaków na Śląsku (Coleoptera). *Acta ent. siles.* 9-10: 35-40.
- GUTOWSKI J. M., BUCHHOLZ L., KUBISZ D., OSSOWSKA M., SUĆKO K. 2006: Chrząszcze saproksyliczne jako wskaźnik odkształceń ekosystemów leśnych borów sosnowych. *Leś. Pr. Bad.* **67** (4): 101-144.
- GUTOWSKI J. M., KUBISZ D., SUĆKO K., ZUB K. 2010: Sukcesja saproksylicznych chrząszczy (Coleoptera) na powierzchniach pohuraganowych w drzewostanach sosnowych Puszczy Piskiej. *Leś. Pr. Bad.* **71** (3): 279-298.
- HÁVA J. 2003: World Catalogue of the Dermestidae (Coleoptera). Studie a Zprávy Oblastního Muzea Praha-východ v Brandýse nad Labem a Staré Boleslavi (Supplementum 1): 196 pp.
- HÁVA J. 2013: Dermestidae of the World (Coleoptera). An interactive manual. Available from: <http://www.dermestidae.wz.cz> (accessed 30 January 2013).
- JASKUŁA R., PRZEWOŹNY M., MELKE A., SOSZYŃSKA-MAJ A. 2010: Chrząszcze (Coleoptera). [W:] R. JASKUŁA, G. TONCZYK (red.): Owady (Insecta) Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich. Dyrekcja PK Wzniesień Łódzkich, Mazowiecko-Świętokrzyskie Towarzystwo Ornitologiczne, Łódź – Pionki: 45-72.
- KADEJ M. 2005: Dane o występowaniu przedstawicieli Dermestidae (Coleoptera) w Polsce. *Wiad. entomol.* **24** (1): 21-31.
- KISELYOVA T., MCHUGH J. V. 2006: A phylogenetic study of Dermestidae (Coleoptera) based on larval morphology. *Syst. Entomol.* **31**: 49-507.
- KUBISZ D., PAWŁOWSKI J. 1995: Wstęp do inwentaryzacji chrząszczy Puszczy Knyszyńskiej. [W:] A. CZERWIŃSKI (red.): Puszcza Knyszyńska: monografia przyrodnicza. Zespół Parków Krajobrazowych w Supraślu, Supraśl: 299-311.
- KUBISZ D., PAWŁOWSKI J. 1998: Suplement do znajomości chrząszczy (Coleoptera) Ojcowskiego Parku Narodowego i jego otuliny (w 145 rocznicę rozpoczęcia inwentaryzacji faunistycznej w Ojcowie). *Prądnik. Prace Muz. Szafera* 11-12: 293-323.
- KUBISZ D., SZWAŁKO P. 1991: Nowe dla Podlasia i Puszczy Białowieskiej gatunki chrząszczy (Coleoptera). *Wiad. entomol.* **10** (1): 5-14.
- LAWRENCE J. F., ŚLIPIŃSKI A. 2005: Three new genera of Indo-Australian Dermestidae (Coleoptera) and their phylogenetic significance. *Invertebr. Syst.* **19** (3): 231-261.
- MAJEWSKI T. 2001: Familia (rodzina): Dermestidae – skórnikowate. [W:] J.M. GUTOWSKI, B. JAROSZEWICZ (red.): Katalog fauny Puszczy Białowieskiej. IBL, Warszawa: 161-162.
- MARZAK D., LASECKI R. 2011: Nowe stanowiska interesujących gatunków chrząszczy (Coleoptera) na Pojezierzu Mazurskim. *Wiad. entomol.* **30** (4): 205-210.
- MILKOWSKI M., RUTA R. 2008: Skórnikowate (Coleoptera: Dermestidae) okolic Radomia. *Wiad. entomol.* **27** (1): 9-15.
- MOKRZYCKI T. 2007: Waloryzacja ekosystemów leśnych Gór Świętokrzyskich na podstawie struktury zgrupowań chrząszczy związanych z pniakami. [W:] J. BOROWSKI, S. MAZUR (red.): Waloryzacja ekosystemów leśnych Gór Świętokrzyskich metodą zoindykacyjną. Wydawnictwo SGGW, Warszawa: 148-193.

- MOKRZYCKI T., BYK A., BOROWSKI J. 2008: Rzadkie i reliktowe saproksyliczne chrząszcze (*Coleoptera*) starych dębów Rogalińskiego Parku Krajobrazowego. Parki nar. Rez. Przyr. **27** (4): 43-56.
- MROCZKOWSKI M. 1975: Dermestidae. Skórnikowate (Insecta: Coleoptera). Fauna Polski t. **4**. PWN, Warszawa, 1-163.
- PAWŁOWSKI J., MAZUR M., MŁYNARSKI J.K., STEBNICKA Z., SZEPTYCKI A., SZYMCZAKOWSKI W. 1994: Chrząszcze (*Coleoptera*) Ojcowskiego Parku Narodowego i terenów ościennych. Ojcowski Park Narodowy. Prace i Materiały Muzeum im. Prof. Władysława Szafera, 1-248.
- PRZEWOŹNY M. 2011: Rare and interesting beetles (*Coleoptera*) caught in the Sierakowski Landscape Park. *Badania Fizjograficzne R. II – Seria C – Zoologia (C52)*: 33-45.
- RUTA R. 2007: Chrząszcze (*Insecta: Coleoptera*) kserotermicznych Wzgórz Byszewickich w Dolinie Noteci. *Nowy Pam. Fizjogr.* **5** (1-2): 49-106.
- RUTA R., KONWERSKI SZ., KADEJ M., HERRMANN A., LASOŃ A. 2004: Three dermestid beetles' species (*Coleoptera: Dermestidae*) new to the Polish fauna and remarks on dermestids introduced to Poland. *Pol. Journ. Ent.* **73**: 307-314.
- RUTA R., KONWERSKI SZ., KRÓLIK R., LASOŃ A., MIŁKOWSKI M. 2005: Nowe stanowiska skórnikowatych (*Coleoptera: Dermestidae*) w Polsce. Część I. *Dermestinae, Trinodinae i Attageninae*. *Wiad. entomol.* **24** (4): 213-218.
- RUTA R., KONWERSKI SZ., KRÓLIK R., LASOŃ A., MIŁKOWSKI M. 2006: Nowe stanowiska skórnikowatych (*Coleoptera: Dermestidae*) w Polsce. Część II. *Megatominae*. *Wiad. entomol.* **25** (1): 21-28.
- RUTA R., MELKE A. 2002: Chrząszcze (*Insecta: Coleoptera*) rezerwatu „Kuźnik” koło Piły. *Roczn. nauk. Pol. Tow. Ochr. Przyr. „Salamandra”* **6**: 57-101.
- RUTA R., PACUK B., JAŁOSZYŃKI P. 2011: Nowe stanowiska rzadko spotykanych *Dermestidae* (*Insecta: Coleoptera*) w Polsce. *Wiad. entomol.* **30** (1): 47-53.
- SAWONIEWICZ M. 2013: Chrząszcze (*Coleoptera*) występujące w próchnie brzoź (*Betula* spp.) na terenie Kampińskiego Parku Narodowego. *Leśne Prace Badawcze* **74** (1): 71-85.
- SZAFRANIEC S. (1996) 1997: Nowe dla Babiej Góry gatunki chrząszczy (*Coleoptera*). *Wiad. entomol.* **15** (4): 207-215.
- WOJAS T. 2012: Nowe stanowisko *Reesa vespulae* (MILLIRON, 1939) (*Coleoptera: Dermestidae*) w Polsce. *Wiad. entomol.* **31** (2): 124-125.